

[Henning Hasle.]

tioner i Østifternes Kreditforening udgør 850 Mill. Kr., er det jo ikke saa forfærdelig meget, det drejer sig om. Men Udviklingen gaar i den Retning, og der er i den senere Tid gjort betydelig mere Brug af denne Lovgivning. Det staaer naturligvis i Forbindelse med Kursudviklingen, med den forholdsvis ringe Spændvidde mellem 4½ og 4 pCt.s Obligationerne. Dette Lovforslag er, som sagt, en Udvidelse af den gældende Lovgivning, og efter den forsigtige Maade, det er affattet paa, kan der vel ikke være noget i Vejen for at tiltræde det. Der spørges meget i denne Tid om den store samlede Konvertering. Naar jeg siger, at der spørges meget, ligger der nu ikke deri, at Kravet egentlig har været rejst med særlig stor Styrke fra noget Hold, og givet er det jo, at hvis dette Krav skulde imødekommes, maatte Staten og Nationalbanken stille sig i Spidsen, men jeg forstaaer udmærket godt, at baade Regeringen og Nationalbanken tøver og vel nærmest maa siges at stille sig afvisende. Transaktionen er alt for stor og risikabel, og nogen egentlig Trang til en Lettelse af Debitorernes Byrder i Øjeblikket synes der jo ikke at være, i hvert Fald ikke paa Bekostning af Obligations-ejerne. Det er ikke altid Debitorerne, der er fattige, og Kreditorerne, der er rige. I den Situation, Landet befinder sig i, er Forholdet vel nærmest det omvendte, at Producenterne er forholdsvis bedre stillede end de, der skal leve af en Kapital. De Grunde, der under normale Forhold taler for en Konvertering, dels Lettelse af Produktionens Byrder paa Bekostning af Kapitalen, dels Igangsættelse af Arbejde, virker ikke med nogen større Styrke i Øjeblikket, navnlig da Igangsættelse af Arbejde jo i langt højere Grad er et Spørgsmaal om Materiale end et Spørgsmaal om Forrentning. Jeg er derfor ganske enig i det, som jeg antager er Regeringens Synspunkt, nemlig at man skal fortsætte med den Lovgivning, vi har her om den frivillige Konvertering, og i hvert Fald indtil videre opgive ethvert Forsøg paa den store samlede Konvertering.

Bertel Dahlgaard: Det foreliggende Forslags Bestemmelser kan jeg tiltræde, men Forslaget vil jo kun faa overordentlig ringe Betydning, fordi dets Bestemmelser kun vil faa Betydning for de ganske nye Laan og saa i de faa Tilfælde, hvor en Prioritet er skudt ind foran Kreditforeningslaanene i Henhold til særlige Lovbestemmelser.

Jeg maa beklage, at Indenrigsministeriet ikke i Forbindelse med dette lille Lovforslag samtidig har taget det langt vigtigere Spørgsmaal op om Konverteringsmulighederne for de Laantagere i Husmandskreditforeningerne, som har Laan i de saakaldte dobbeltmøntede Afdelinger, idet disse Laantagere paa Grund af de særlige Forhold, der er til Stede for de dobbeltmøntede Afdelinger, praktisk talt er afskaaret fra at foretage saadanne Enkeltkonverteringer, som nu i stort Tal foretages i alle Kreditforeninger. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Enkeltheder i denne Sag, men blot nævne Baggrunden for den uheldige Stilling, som disse Laantagere i de dobbeltmøntede Afdelinger er i.

Som bekendt har nogle af Husmandskreditforeningernes Afdelinger i sin Tid udstedt deres Obligationer som dobbeltmøntede, hvad der ved Kronenedskrivningen maatte medføre meget store Tab for Debitorerne, idet Renter og Afdrag af de Obligationer, der befandt sig paa udenlandske Hænder, derefter maatte betales med tilsvarende større Kronebeløb. I 1935 tilvejebragtes en Ordning, hvorefter disse Tab søgtes dækket, dels ved at Staten stillede 1½ Mill. Kr. til Raadighed, dels ved at der oprettedes en fælles Kursdifferencefond, hvortil alle Afdelinger, der var aabnet indtil 1933, maatte yde Bidrag.

Følgen heraf er blevet, at enhver Laantager i disse Afdelinger, der ekstraordinært indfrier sit Laan, afkræves en Kendelse til Kursdifferencefonden, ligesom der ikke ved en saadan Indfrielse af Laan i disse Afdelinger til den udtrædende kan ske Udbetaling af vedkommendes Reservefondsandel. Ved en Konvertering maa vedkommende herefter i den nye Afdeling gøre nyt Reservefondsindskud. Disse Forhold tilsammen, som jeg her har nævnt, medfører, at en Konvertering for de paagældende Laantagere i Stedet for at bringe Lettelse medfører øjeblikkelige Ofre. Men der er selvfølgelig ingen Rimelighed i, at dette, at der hviler en særlig Byrde paa disse Afdelingers Laantagere, ogsaa skal føre med sig, at de udelukkes fra at drage Fordel af de Konverteringsmuligheder, som staaer alle andre Laantagere i Kreditforeningerne aabne. Der maa forholdsvis let kunne tilvejebringes en Ordning, der rydder disse Hindringer af Vejen. I hvert Tilfælde er det givet, at det vil kunne gøres gennem en mindre Haandsrækning fra Staten. Der kunde jo ogsaa være Tale om at give den fornødne Støtte til, at disse bestemte Serier eller Afdelinger, jeg her nævner, konverteredes i deres Hel-